

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Igor Cațer

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Cațer împotriva lui Igor Cațer, intervenienți accesorii DASPF Călărași și DASPF Drochia, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț,

împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-461/24
NR. PIGD 2-23070273-01-2r-18112024)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a remediat neajunsurile din cererea de apel, în termenul de procedură acordat de instanță

Judecătoria Strășeni, sediul Călărași, jud. A. Ucraințeva
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, Andrei Cașcaval, D. Dulghieru,

18 decembrie 2024

Examinând în lipsa părților recursul depus de Igor Cațer,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 16 mai 2023, Nadejda Cațer, reprezentată de avocata Ileana Popescu, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Igor Cațer, intervenienți accesorii DASPF Călărași și DASPF Drochia, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț.

2. Prin hotărârea din 20 februarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Cațer, reprezentată de avocata Ileana Popescu. S-a desfășurat căsătoria încheiată între Igor Cațer și Nadejda Cațer, încheiată la XXXXX. S-a încasat din contul Nadejdei Cațer și lui Igor Cațer taxa de stat la eliberarea certificatului de divorț la Serviciul Stării Civile în mărime de 250 lei de la fiecare. S-a stabilit domiciliul copilului minor XXXXX, cu mama, Nadejda Cațer. S-a încasat de la Igor Cațer în beneficiul Nadejdei Cațer, pensia alimentară pentru întreținerea copilului minor XXXXX, în sumă bănească fixă lunar a câte 200 euro, echivalenți în lei la cursul stabilit de BNM la data executării prezentei hotărâri, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată -16 mai 2023 până la atingerea vârstei majoratului de către copil. S-a încasat de la Igor Cațer în beneficiul Nadejdei Cațer, pensia de întreținere în mărime de 1500 de lei, din ziua pronunțării hotărârii 20 februarie 2024, până la atingerea de către copil a vârstei de 3 ani. S-au încasat de la Igor Cațer în beneficiul Nadejdei Cațer, cheltuielile de judecată ce constau din taxa de stat în mărime de 190 de lei, 5000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 800 de lei cheltuieli de transport, iar în total suma de 5990 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată s-a respins, ca neîntemeiată. S-a încasat de la Igor Cațer în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 150 de lei.

3. La 06 martie 2024, Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 februarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor.

4. Prin încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban. S-

a comunicat apelantului Igor Cațer și reprezentantului acestuia, avocatului Vasile Ceban despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor, 4) a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1152, 08 de lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită fără examinare.

5. Prin încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban, pe motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

6. La 08 noiembrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Igor Cațer a declarat recurs împotriva încheierii din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate, cu restituirea cauzei la rejudecare.

6.1. În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău a recepționat-o la 23 septembrie 2024, respectiv termenul limită de a înlătura neajunsurile era data de 30 septembrie 2024.

6.2. Recurentul a susținut că Curtea de Apel Chișinău urma să calculeze termenul de la data expedierii actelor și nu de la data înregistrării lor în cancelaria instituției, or, taxa de timbru, cât și taxa de stat a fost achitată la 19 septembrie 2024, circumstanță ce poate fi verificată prin programul MPay.

6.3. Drept urmare, recurentul a subliniat că Curtea de Apel Chișinău i-a încălcat dreptul la un proces echitabil și la apărare, deoarece în termenii stabiliți de lege a achitat taxa de stat și taxa de timbru în mărimea indicată de instanța de apel în încheierea din 30 mai 2024, pe care a recepționat-o la 23 septembrie 2024.

6.4. Suplimentar, a menționat că termenul acordat de către instanța de apel pentru înlăturarea neajunsurilor și anume 7 zile de la momentul recepționării încheierii este un termen nerezonabil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

7. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede:

„ Cererea de apel se depune în scris în instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. ”

8. Art. 365 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă,

„ (1) În cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea

apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează.

(1¹) Elementele cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale”.

9. Art. 368 din Codul de procedură civilă :

„ (1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

12. **Art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă:**

„ (1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

10. Art. 100 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătorească, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

(1¹) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sînt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.”

11. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

12. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci

ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

13. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

14. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

15. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

16. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

17. Art. 425 din Codul de procedură civilă stipulează:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

18. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă stipulează:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 25 octombrie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expediat, prin intermediul poștei electronice, reprezentantului apelantului/recurentului, avocatului Vasile Ceban copia încheierii din 15 octombrie 2024, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d. 183). Astfel, recursul declarat de Igor Cațer, la 08 noiembrie 2024, este în termen.

20. Din materialele cauzei se atestă că, prin hotărârea din 20 februarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Cațer, reprezentată de avocata Ileana Popescu.

21. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 06 martie 2024, Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 februarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii contestate în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor și

încasarea pensiei de întreținere a fostului soț, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretențiilor .

22. În conformitate cu dispozițiilor art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 30 mai 2024, nu s-a dat curs cererii de apel declarat de Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban. S-a comunicat apelantului Igor Cațer și reprezentantului acestuia, avocatului Vasile Ceban despre necesitatea prezentării prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (mun. Chișinău, Teilor, 4) a cererii de apel motivate pe suport de hârtie, cu atâtea copii câți participanți la proces sunt, plus câte o copie pentru instanța de apel, a originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1152, 08 de lei și a originalului dovezii de plată a taxei de timbru în mărime de 200 de lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 07 zile din momentul recepționării prezentei încheieri. S-a explicat apelantului că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile menționate în termenul indicat, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate actele anexate va fi restituită fără examinare (f.d. 160-163).

23. Din materialele dosarului rezultă că, copia încheierii din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 12 septembrie 2024 la adresa de e-mail utilizată de avocatul Vasile Ceban, XXXXX (f.d. 167), și de la care avocatul a expediat cereri în adresa Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică (f.d. 43, 44).

24. Prin urmare, deoarece actul trimis destinatarului prin poșta electronică se consideră recepționată din ziua expedierii, acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea încheierii din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău se încadrează pe deplin în dispozițiile art. 100¹ din Codul de procedură civilă.

25. Astfel fiind, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de 7 zile de înlăturare a neajunsurilor a început să curgă din ziua imediat următoare zilei de recepționare a copiei încheierii, adică începând cu data de 13 septembrie 2024, ultima zi a termenului fiind data de 19 septembrie 2024, zi de joi.

26. Însă, în termenul stabilit de instanța de apel, Igor Cațer nu a înlăturat neajunsurile indicate în încheierea din 30 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău. Or, taxa de stat și de timbru au fost depuse și înregistrate la Curtea de Apel Chișinău la 04 octombrie 2024, ora 15:33, nr. 8764, iar cererea de apel depusă și înregistrată la 11 octombrie 2024, ora 15:02, nr. 8987, peste termenul stabilit de instanța de apel.

27. Respectiv, prin încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituită cererea de apel depusă de Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban, împotriva hotărârii din 20 februarie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

28. Analizând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel, or, Igor Cațer nu s-a conformat

indicațiilor instanței de apel stabilite prin încheierea din 30 mai 2024 și nu a prezentat apelul motivat, cât și dovada taxei de stat și de timbru, în termenul stabilit.

29. În partea ce ține de argumentul recurentului, precum că instanța de apel nu avea dreptul să restituie cererea de apel, deoarece taxa de stat și de timbru au fost achitate la 19 septembrie 2024, Completul de judecată îl va respinge ca fiind neîntemeiat. Or, termenul acordat de instanța de apel întru înlăturarea neajunsurilor ce au servit temei pentru a nu da curs cererii de apel este unul imperativ și peremptoriu, recurentului revenindu-i obligația pozitivă de a se conforma întocmai dispozițiilor instanței de apel și a lichida aceste neajunsuri, prin înregistrarea în cancelarie în termenul limită, în caz contrar, intervenind uno ictu, cu titlu de sancțiune procedurală restituirea apelului în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

30. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevantă obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3) și art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Odată inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc, în plus, pornită la cererea de apel depusă de avocatul Vasile Ceban, în interesele lui Igor Cațer.

31. Or, art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

32. Cu referire la argumentul invocat de către Igor Cațer, în cererea de recurs, precum că termenul de 7 zile acordat, prin încheierea din 30 mai 2024, este unul nerezonabil, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl apreciază ca neîntemeiat, fiindcă pretențiile din cererea de chemare în judecată, precum stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, fac parte, conform art. 192 alin. (2) din Codul de procedură civilă, din categoria cauzelor care se examinează cu prioritate.

33. Astfel, Completul de judecată atestă că termenul de 7 zile acordat apelantului/recurentului de către Curtea de Apel Chișinău pentru înlăturarea neajunsurilor este unul rezonabil, în raport cu pretențiile acțiunii.

34. Mai mult, reprezentantul apelantului, avocatul Vasile Cebanu nu a solicitat prelungirea termenului procesual în conformitate cu art. 115 din Codul de procedură civilă.

35. Completul de judecată învederează că Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban, contestând cu apel hotărârea primei instanțe, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Golder vs United Kingdom din 21 februarie 1975, cauza Van Harn vs Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs

Republica Moldova din 31 ianuarie 2012, cauza SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

36. Recurentul nu a dat dovadă de diligență în realizarea drepturilor sale, astfel, soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel în rezultatul nelichidării neajunsurilor este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

37. Prin urmare, Completul de judecată constată că instanța de apel corect a restituit cererea de apel depusă de Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban, deoarece nu s-a conformat indicațiilor stabilite prin încheierea din 30 mai 2024 și nu a prezentat apelul motivat și dovada achitării taxei de timbru în termenul indicat de instanța de apel.

38. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide de a respinge recursul declarat de Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban și de a menține încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

39. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de către Igor Cațer, reprezentat de avocatul Vasile Ceban.

Menține încheierea din 15 octombrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Nadejda Cațer împotriva lui Igor Cațer, intervenienți accesorii DASPF Călărași și DASPF Drochia, cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor și încasarea pensiei de întreținere a fostului soț.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni